

201701194

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de heer G. Zalm, informateur
Postbus 20018 | 2500 EA Den Haag

BRIEF AAN DE INFORMATEUR | CULTUUR WERKT VOOR NEDERLAND

Amsterdam, 14 juli 2017

Geachte heer Zalm en onderhandelaars aan de formatietafel,

Over één ding zijn alle lijsttrekkers het eens. In de door ons in januari gefilmde interviews met hen onderschrijven zij de waarde van kunst en cultuur voor Nederland. Terecht, want een maatschappij, een mens en daarmee een veerkrachtige democratie kan niet zonder een sterke kunst-, cultuur- en mediasector.

We staan op nummer 5 van de meest innovatieve landen ter wereld en veel Nederlandse kunstinstellingen én kunstenaars behoren tot de wereldtop. Die positie hebben we verworven door jarenlange investeringen in talent en in een open en diverse culturele infrastructuur. Dat willen u en ik behouden. In dit moderne tijdperk is die culturele infrastructuur net zo belangrijk als gezondheidszorg, wegen en dijken. Kunst en cultuur dragen terdege bij aan het welzijn, geluk en de kritische reflectie van mensen. De overheid moet daarom actief optreden om de culturele infrastructuur van Nederland in stand te houden en verder te ontwikkelen. Dat kan onder andere door te werken aan:

1. Een ondernemende en goed gespreide culturele infrastructuur

Een mix van (internationale) topinstellingen en een sterke, diverse, centraal geleide én regionaal gespreide en breed toegankelijke infrastructuur voor kunst, cultuur en erfgoed. De regio dient daarbij inhoudelijk beschouwd te worden vanuit regionaal, landelijk en internationaal perspectief. Een aanzienlijk hogere overheidsfinanciering is daarvoor nodig. Afstemming tussen overheden en disciplines, evenals landelijke regie, is daarbij een voorwaarde.

Extra budget hiervoor benodigd:*

Voor de infrastructuur: € 100 miljoen.

Voor erfgoed/monumenten: € 50 miljoen.

2. Een gezonde arbeidsmarkt

Zorg dat kunstenaars en creatieve professionals fatsoenlijke honoraria en salarissen verdienen. Laat hen in gelijke mate profiteren van de opbrengsten van hun werk ('content') als providers en distributeurs. Versterk het opdrachtenbeleid.

De uitwerking van wat hiervoor nodig is, vloeit onder meer voort uit het advies van de Raad voor Cultuur en SER dat op 21 april jl. is verschenen.

3. Ruimte voor talent en innovatie

Wie durft te falen, levert inspiratie voor de wereld van morgen. Gevestigde Nederlandse namen, die nu tot de wereldtop behoren, hebben allen de ruimte gekregen om zich te ontwikkelen. Nederland onderscheidt zich door innovatie en creativiteit.

Extra budget hiervoor benodigd:*

Voor talentontwikkeling cultuur: € 10 miljoen.

Voor talentontwikkeling creatieve sector: € 30 miljoen.

4. Cultuureducatie voor alle leerlingen van 4 tot 18

Verbeelding is een spier die je moet trainen. Prioriteit voor cultuuronderwijs, zodat alle kinderen niet alleen deelgenoot worden van ons cultureel erfgoed en van een grote variëteit aan cultuuruitingen, maar ook leren zich te verplaatsen in de ander en op andere wijze te reflecteren op de maatschappij. Door kunst begrijpen we onze identiteit en plek in de wereld. Met kunst- en cultuureducatie worden vanaf jonge leeftijd eigen creatieve talenten ontwikkeld en gestimuleerd en wordt schoonheid onderwezen.

Extra budget* hiervoor benodigd:

Voor cultuureducatie: € 25 miljoen.

5. Onafhankelijke, regionale en landelijke publieke media

Meer dan ooit hebben we behoefte aan waarheidsvinding en onafhankelijke media. Houd de publieke omroep sterk en blijf investeren in mediaopleidingen en -educatie en neem verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van communicatienetwerken en het ontwikkelen van publieke voorzieningen in de lineaire en online omgeving.

Extra budget* hiervoor benodigd:

Voor Media: € 50 miljoen.

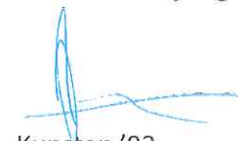
6. Op korte termijn: € 10 miljoen van amendement van lid Vermüe structureel maken

De verwachting was dat er tijdens de kabinetsformatie en in een volgend kabinet zicht kwam op een structurele regeling. Nu de formatie lang voortduurt, komen culturele instellingen voor 2018 in de problemen. Zie bijgevoegde brief dd. 26 juni jl. aan minister Bussemaker.

De culturele sector is essentieel voor onze samenleving. Kunst en cultuur geven mensen identiteit, hoop, reflectie en schoonheid. Daarom rekenen wij erop dat wij, naast het publiek, maatschappelijke sectoren en bedrijfsleven, ook de overheid aan onze zijde vinden voor een verstevigde en professionele culturele infrastructuur. Over de gedeelde verantwoordelijkheid voor toekomstig cultuurbeleid gaan wij graag in gesprek met de nieuwe bewindspersoon.

Wij wensen alle Nederlanders veel inspiratie, schoonheid en wijsheid toe.

Met vriendelijke groet,

Kunsten '92

Jan Zoet, voorzitter

* Zie voor onderbouwing van de genoemde bedragen:

- Infrastructuur: € 100 miljoen. Zie: "Cultuur werkt voor Nederland" door Kunsten '92
- Erfgoed/monumenten: € 50 miljoen. Zie: "Manifest kabinetsformatie 2017" door Federatie Instandhouding Monumenten.
- Talentontwikkeling cultuur: € 10 miljoen (presentatie-instellingen, productiehuis en expertisecentra voor film + media). Zie: "Cultuur werkt voor Nederland" door Kunsten '92.
- Talentontwikkeling creatieve sector: € 30 miljoen. Zie "Tweede Creatief Manifest" door Topteam Creatieve Industrie, Federatie Dutch Creative Industries en Dutch Creative Council.

Aan de minister van OCW
Mevrouw Dr M. Bussemaker
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 26 juni 2017

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 8 december 2016 heeft de Tweede Kamer het amendement van lid Vermüe c.s. aangenomen, waarmee een bedrag van € 10 miljoen wordt vrijgemaakt voor de culturele sector. Het amendement vermeldt dat dit bedrag o.a. is bedoeld voor instellingen die een positieve beoordeling hebben gehad maar aan wie geen toereikende subsidie is toegekend. Het amendement geeft prioriteit aan instellingen in de 'B-categorie' van het Fonds Podiumkunsten.

Dit bedrag is mede tot stand gekomen naar aanleiding van een eerdere brief van Kunsten '92 aan de Tweede Kamer (dd. 30 mei 2016) en een petitie van NAPK en Kunsten '92 (met 11.742 handtekeningen op 15 november 2016 aan de Kamer aangeboden). Hierin wordt de Tweede Kamer verzocht om incidenteel geld structureel te maken, dus om € 10 miljoen structureel toe te voegen aan de begrotingen in 2017 tot en met 2020. Het amendement Vermüe heeft dit bedrag echter eenmalig toegevoegd, namelijk aan de begroting 2017.

Voor instellingen die te maken hebben met een vierjarige cyclus (waarmee de publieke cultuurfondsen werken) biedt dit eenmalige bedrag geen houdbare oplossing. **De verwachting was dat er tijdens de kabinetsformatie en in een volgend kabinet zicht zou komen op een structurele regeling. Nu de formatie dermate lang voortduurt, komen genoemde culturele instellingen in de problemen:** het jaar 2017 is voor de helft voorbij en men kan geen plannen voor 2018 en daarna maken.

De problemen betreffen niet alleen de podiumkunsten. Ook in de beeldende kunst doet zich de situatie voor dat diverse presentatie-instellingen een positief advies ontvingen, maar geen geld ontvingen uit de Bijdrage Meerjarenprogramma, vanwege een structureel tekort bij het Mondriaanfonds. (Zie de brief van De Zaak Nu dd. 15 dec 2016). En in de gehele cultuursector kan onvoldoende spreiding, diversiteit en kwaliteit worden gegarandeerd.

Wij verzoeken u met klem om de eerdere incidentele oplossingen structureel te maken en op deze manier het zeer waardevolle middenveld in de cultuursector overeind te houden. Dit ook in het licht van de komende stelselherziening, waarin alle aspecten van het culturele veld dienen te worden afgewogen en waarbij niet een wezenlijk deel al voortijdig is afgevallen. Gelet op de tijdsdruk zien wij uw reactie gaarne nog vóór het zomerreces tegemoet. Wij rekenen op uw steun.

Met vriendelijke groet,

Marianne Versteegh
Algemeen secretaris Kunsten '92

Jan Zoet
Voorzitter Kunsten '92

Vereniging voor Kunst, Cultuur en Erfgoed
De heer J. Zoet
Herengracht 62
1015 BP AMSTERDAM

Kenmerk: 201701195

Den Haag, 17 juli 2017

Geachte heer Zoet,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

